

Teza: k.p.k. bezwzględna przyczyna odwoławcza

Brak podpisu na orzeczeniu sądu dyscyplinarnego choćby tylko jednego z sędziów orzekających w sprawie jest rażącym uchybieniem, gdyż narusza art. 113 k.p.k., stanowiąc bezwzględny powód odwoławczy wskazany w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.

Sygn. akt WO-71/16

ORZECZENIE

z dnia 28 lipca 2016 roku

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w

składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski /sprawozdawca/

Sędziowie: SWSD Teresa Famulska

SWSD Anna Maria Kozłowska

Protokolant: Kamila Kamińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r. pr. Bożeny Zajdel po

rozpoznaniu na rozprawie w dniu 28 lipca 2016 r.

sprawy radcy prawnego P. W. obwinionego o przewinienie dyscyplinarne z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 637 ze zm.) w związku z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego

z powodu odwołania wniesionego przez obwinionego radcę prawnego P. W.

od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. z dnia 23 lutego 2016 r., (...)

o r z e k a

I. uchylić zaskarżone orzeczenie w całości i sprawę przekazać do ponownego rozpoznania przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w K.,

II. rozstrzygnięcie o kosztach za postępowanie odwoławcze w zryczałtowanej kwocie 1.000,00 (jeden tysiąc) złotych pozostawić Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w K..

Uzasadnienie

Radca prawny P. W. został obwiniony o to, że w dniu 28 lutego 2012 r. w S. prowadząc samochód nie posiadał przy sobie, mimo takiego obowiązku, dokumentu stwierdzającego uprawnienie do kierowania pojazdem, to jest dokonanie czynu stanowiącego wykroczenie z art. 95 k. w. w zw. z art. 38 ust. 1 ustawy - Prawo o ruchu drogowym, za co Sąd Rejonowy w Busku Zdroju wyrokiem z dnia 17 stycznia 2013 r., (...), skazał go na karę 250 zł grzywny, przez co czynem swym podważył zaufanie do zawodu radcy prawnego narażając na negatywne postrzeganie osoby wykonujące zawód zaufania publicznego, godząc tym samym w dobre imię radców prawnych, tj. o czyn z art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 637 ze zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. orzeczeniem z dnia 23 lutego 2016 r., (...) obwinionego radcę prawnego P. W. uznał za winnego popełnienia przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2014 r., poz. 637 ze zm.) w zw. z art. 6 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i wymierzył mu karę dyscyplinarną - zawieszenie prawa do wykonywania zawodu na okres 2 lat. Naddo

tym orzeczeniem Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zakazał obwinionemu radcy prawnemu wykonywania patronatu na okres 4 lat oraz obciążył go kosztami postępowania dyscyplinarnego w wysokości 3.109,77 zł.

To orzeczenie na swoją korzyść w zakresie rozstrzygnięcia o karze zaskarżył obwiniony radca prawny P. W. odwołaniem z dnia 24 marca 2016 r. Odwołujący obwiniony zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił rażącą niewspółmierność wymierzonej kary dyscyplinarnej w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz stopnia winy poprzez nieuwzględnienie wszystkich okoliczności podmiotowo i przedmiotowo związanych z popełnieniem wykroczenia określonego szczegółowo w sentencji orzeczenia wyroku Sądu Rejonowego (...) (...) (...) tj. skazania za czyn z art. 95 Kodeksu wykroczeń w związku z art. 38 ust. 1 Prawa o ruchu drogowym.

Odwołujący obwiniony radca prawny w oparciu o podniesiony zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia poprzez wymierzenie mu kary nagany lub kary pieniężnej wysokości ustalonej przez sąd dyscyplinarny oraz ewentualnie orzeczenie zakazu wykonywania patronatu przez okres 2 lat.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych zważył, co następuje:

Podstawą odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego jest ustawa o radcach prawnych stosowana w związku z Kodeksem Etyki Radcy Prawnego. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych radca prawny podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swoich obowiązków zawodowych. W myśl art. 70¹ ust. 1 ustawy o radcach prawnych sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzyosobowym, a z art. 70³ tej ustawy wynika, że orzeczenie może być wydane jedynie na rozprawie.

Na podstawie art. 74¹ pkt 1 i pkt 2 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego oraz rozdziałów I-III Kodeksu karnego.

Na podstawie art. 438 pkt 4 k.p.k. orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia rażącej niewspółmierności kary. Taki też zarzut zaskarżonemu orzeczeniu postawił obwiniony radca prawny. Jest to tzw. względna przyczyna odwoławcza. Jednakże, co wynika z art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k., niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy na posiedzeniu uchyla zaskarżone orzeczenie, jeżeli zapadło z naruszeniem zasady większości głosów lub nie zostało podpisane przez którąkolwiek z osób biorących udział w jego wydaniu.

Zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego zapadło z rażącym naruszeniem przepisów prawa procesowego. Nie powinno ulegać wątpliwości, że brak podpisu na orzeczeniu choćby tylko jednego z sędziów orzekających w sprawie jest rażącym uchybieniem, gdyż narusza art. 113 k.p.k., stanowiąc bezwzględny powód odwoławczy wskazany w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. Ujawnienie tego uchybienia powoduje, niezależnie od granic środka odwoławczego oraz niezależnie od wpływu tego uchybienia na treść orzeczenia, jego uchylenie z tego tylko powodu. Przepis art. 113 k.p.k. stanowi wprost, że orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego, nie wyłączając przegłosowanego, chyba że orzeczenie zamieszczono w protokole.

Natomiast zgodnie z art. 418 § 1 k.p.k., ogłoszenie orzeczenia następuje po jego podpisaniu. Analiza akt przedmiotowej sprawy dowodzi jednoznacznie, że zaskarżone orzeczenie wydane w dniu 23 lutego 2016 r. nie zostało podpisane przez jednego z członków trzyosobowego składu sędziowskiego, biorącego udział w jego wydaniu, i mimo to zostało ogłoszone przez jego przewodniczącego. Takiego podpisu brak jest również pod uzasadnieniem orzeczenia.

Uchybienie to doprowadziło do sytuacji, że do ogłoszenia orzeczenia doszło, mimo iż nie było ono podpisane przez wszystkich członków składu orzekającego. Tym samym orzeczenie zostało wydane i ogłoszone z naruszeniem art. 113 k.p.k. i art. 418 § 1 k.p.k. Bezpośrednim skutkiem naruszenia przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny tych przepisów jest zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej określonej w art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k.

Należy podkreślić, że obowiązujące przepisy nie dopuszczają możliwości uzupełnienia orzeczenia po jego ogłoszeniu poprzez złożenie brakujących pod nim podpisów, i to niezależnie od przyczyn tego braku. Uchybienie to nie może być w żaden sposób konwalidowane, co w konsekwencji wprost obliuguje - zgodnie z art. 439 § 1 pkt 6 k.p.k. - do uchylenia orzeczenia, por.: wyrok Sądu Najwyższego z 16 października 2013 r., sygn. akt V KK 223/13; wyrok Sądu Najwyższego z 28

lutego 2013 r., sygn. akt IV KK 36/13; czy wyrok Sądu Najwyższego z 6 marca 2014 r., sygn. akt IV KK 327/13.

W myśl art. 436 k.p.k. sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania. Stąd też Wyższy Sąd Dyscyplinarny z uwagi na stwierdzenie z urzędu bezzwzględnej przesłanki odwoławczej ograniczył się do rozpatrzenia tej kwestii, uznając, że rozpatrzenie zarzutu podniesionego w odwołaniu, a nakierowanego jedynie na wymiar kary, byłoby przedwczesne, skoro zachodzi potrzeba ponowienia postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym.

Zatem mając na uwadze wszystkie podniesione powyżej okoliczności, Wyższy Sąd Dyscyplinarny uchylił zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazał Okręgowemu Sądowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w K. do ponownego rozpoznania. W postępowaniu tym Sąd przeprowadzi przewód sądowy, a następnie wyda stosowne orzeczenie, które ogłosi po podpisaniu przez wszystkich członków składu orzekającego (art. 113 k.p.k. i art. 418 § 1 k.p.k.). Okręgowy Sąd Dyscyplinarny w swoim orzeczeniu uwzględni również rozstrzygnięcie o zryczałtowanych kosztach za postępowanie odwoławcze w kwocie 1.000,00 zł.